

ภาษาไทยเพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง : กรณีศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก วชิราภรณ์ ศรีเงิน

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก รหัสไปรษณีย์ 65000
Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Social Sciences, Naresuan University, District of Muang, Province of
Phitsanulok, Postal Code of 65000

*Corresponding author. E-mail : wachirapornsr56@email.nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง การถูกตีตรา การถูกเลือกปฏิบัติ ตลอดจนผลกระทบจากการถูกตีตราและการถูกเลือกปฏิบัติ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) และการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและเว็บไซต์ต่างๆ เพราะจะได้ทำความเข้าใจเพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงได้อย่างรอบด้าน ครอบคลุมทุกมิติ และการใช้ข้อมูลที่หลากหลายนี้มีส่วนช่วยทำให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้นั้นมีความเป็นจริงและความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้นในรายละเอียดที่มีความสำคัญ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นประสบการณ์โดยตรงจากผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า เพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง ประกอบไปด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) เพศวิถีของหญิงรักหญิง 2) การตีตราและเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่ 3) ผลกระทบจากการถูกตีตราและเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่ 4) ประสบการณ์การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง จากการศึกษาทำให้เข้าใจเพศวิถีของหญิงรักหญิงที่ไม่ได้อยู่บนบรรทัดฐานของสังคม ทำให้สังคมและครอบครัวมีการตีตราและเลือกปฏิบัติในการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง ส่งผลกระทบในการใช้ชีวิตของหญิงรักหญิงทางด้านจิตใจและทางด้านครอบครัว อันนำมาสู่ประสบการณ์การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงที่มีความหลากหลายในแต่ละคู่ แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันของหญิงรักหญิงที่มาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันคือ การดำรงชีวิตที่เต็มไปด้วยความรัก ความพึงพอใจ ความผูกพันทางใจที่มากกว่าเรื่องเพศที่ต้องตามแบบฉบับของสังคมไทย

คำสำคัญ: เพศวิถีของหญิงรักหญิง การตีตรา การเลือกปฏิบัติ ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง

Abstract

The purpose of this research was to study the way of life of female partners and partners. – Interview 5). (Non-Participant Observation) and educational materials from other documents and websites to have better understand of the lifestyle and life of a loved one. Using existing data in various formats ensures that data is more important and interesting in the details provided by the data user. The research found that gender and sexuality of female lovers consisted of four main themes: 1) sexuality of female lovers; 2) stigma and discrimination of female partners; 3) The impact of being stigmatized and selected for the practice of female partners 2) The experience of female partners From the study, it is understandable to understand the sexuality of female lovers who are not on social norms. Make society and family stigmatized and choose to live in a female couple's life. Impact on the lives of women love the woman psychologically and in the family. This brings to life a couple of diverse female love couples. But one of the same women who love to live together is. A life full of love, satisfaction, mental commitment, more than the correct sex in the typical Thai society.

Keywords: Sexuality of women , Stigma , Discrimination , Marriage Life Of Lesbian

บทนำ

การใช้ชีวิตคู่ของเพศหญิงรักหญิงเป็นรูปแบบของเพศวิถีทางเลือก ซึ่งแตกต่างจากเพศวิถีในการยอมรับของสังคมโดยทั่วไป ซึ่งให้ความสำคัญกับความรักแบบหญิงรักชายเท่านั้น ในประเทศไทยกลุ่มคนที่มีเพศวิถีแบบหญิงรักหญิงยังได้รับผลกระทบจากครอบครัวที่รับไม่ได้เมื่อลูกสาวของตนเองมีรสนิยมชอบเพศเดียวกันทำให้ไม่ได้เกิดการยอมรับทางสังคมและถูกสังคมมองว่า วิปริตหรือโรคจิต ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีหลายนิตยสารหรือหลายสื่อที่นำเสนอเกี่ยวกับเพศหญิงรักหญิงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้นและต้องการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น แต่จากการศึกษาของนักวิชาการในต่างประเทศซึ่งวิเคราะห์ทัศนคติของสังคมไทยต่อเพศวิถีทางเลือกว่าเป็นลักษณะแบบ “ทนได้ แต่ยอมรับไม่ได้” (Jackson & Cook, 1999)

นอกจากนี้ยังพบว่าในสังคมไทยก็ยังคงมีการใช้ชีวิตคู่แบบหญิงรักหญิงอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นเพศวิถีในสังคมไทยที่มีการลื่นไหลในลักษณะของความรักรอกกรอบที่ยังคงได้รับผลกระทบจากสังคมเนื่องจากสังคมไม่ยอมรับจึงนำไปสู่การถูกตีตราทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นทำให้เกิดความอับอาย ผู้ที่ถูกตีตรามีคุณค่าลดลงในสายตาของสังคมก่อให้เกิดการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงถูกตีตราบปให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น (พิชนู อภิสมมาตรโยธิน, 2559) ประเด็นปัญหาเหล่านี้จึงเป็นผลให้การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงยังคงถูกเลือกปฏิบัติโดยไร้ซึ่งความยุติธรรมในหลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกฎหมาย การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงไม่สามารถจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงบริการและสวัสดิการรวมทั้งสิทธิต่างๆ เช่น เกิดความล่าช้าในการเข้ารับการรักษา เนื่องจากไม่สามารถลงนามแทนในฐานะคู่สมรสหรือยินยอมว่าเป็นญาติในกรณีการเป็นเจ้าของไข้ หรือการรับสิทธิประกันสุขภาพในลักษณะต่างๆ เป็นต้น

ในการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงในจังหวัดพิษณุโลก ได้มีความคิดเห็นของประชาชน ในหัวข้อ “สังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่สาม” เมื่อปี 2556 ของนิด้าโพล ระบุว่ามากกว่าร้อยละ 88.49 รับผิดชอบที่มีเพื่อนเกย์ กะเทย ทอมดี้ สะท้อนให้เห็นถึงสังคมไทยที่เปิดกว้างและยอมรับเรื่องเพศที่สามมากขึ้น แต่ถ้าถามอีกคำถามหนึ่ง คือ เห็นด้วยหรือไม่กับการออกกฎหมายยอมรับการจดทะเบียนสมรสของเพศเดียวกัน กลับพบว่า มีคนไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ 52.96 เพราะกลัวจะมีปัญหาตามมาภายหลัง ขณะที่เห็นด้วยอีกร้อยละ 33.87 (อินทรชัย พาณิชกุล, 2558) ซึ่งทำให้กลุ่มรักเพศเดียวกันในจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดอื่นๆ พยายามเรียกร้องกฎหมายยืนยันการเข้าถึงสิทธิต่างๆ ของคู่รักเพศเดียวกัน ทุกวันนี้ที่คนในสังคมหรือสมาชิกในครอบครัว มองว่าการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงไม่จริงจังยั่งยืน ไม่มั่นคง ไร้หลักประกันชีวิตคู่ที่เรียกว่า การจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การถูกมองเช่นนี้จากคนในสังคมและสมาชิกในครอบครัว ทำให้หลายคู่ไม่กล้าที่จะเปิดเผย ต้องคบกันแบบหลบๆ ซ่อนๆ หลายคนต้องทนแต่งงานกับผู้ชาย ทำให้เกิดการหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยกตามมา หลายคนตัดสินใจไปใช้ชีวิตในต่างประเทศซึ่งเปิดโอกาสให้สามารถแต่งงานได้อย่างเสรี โดยล่าสุดในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เปิดโอกาสให้คู่รักเพศเดียวกันสามารถแต่งงานกันได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ด้วยเหตุนี้เราทุกคนและสังคมควรเปลี่ยนทัศนคติคิดว่าทุกเพศล้วนมีศักดิ์ศรี มีสิทธิเสรีภาพ และต้องได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นเพศวิถีแบบใดก็ตาม

จากการศึกษาเพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง พบว่าคนรุ่นใหม่อย่าง เพื่อน พี่น้อง อาจจะเปิดกว้างยอมรับได้ แต่รุ่นเก๋อย่าง พ่อ แม่ ญาติผู้ใหญ่ ยังไม่อาจยอมรับการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต่อการนำเสนอทางวิชาการ ในการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนให้คนในสังคมได้รับรู้ว่าเพศวิถีของหญิงรักหญิงมีมุมมองความรักหรือการใช้ชีวิตคู่ของตนเองเป็นอย่างไร และเพื่อทราบปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นในปัจจุบันที่กลุ่มคนเหล่านี้ถูกตีตราและถูกเลือกปฏิบัติ โดยทำให้เราทราบปัญหาและผลกระทบที่แท้จริงและสามารถสะท้อนให้สังคมเกิดการยอมรับมากขึ้นและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเรื่องสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ให้สามารถยอมรับซึ่งสิทธิที่เท่าเทียมกันและเข้าถึงบริการต่างๆ ของภาครัฐ ภาคเอกชนและสังคมได้อย่างเป็นธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสบการณ์ของเพศวิถีและการใช้ชีวิตของหญิงรักหญิง ที่ถูกตีตรา และการถูกเลือกปฏิบัติจากคนในสังคมและสมาชิกในครอบครัว จนทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางด้านสิทธิมนุษยชน

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) บุคคลที่เป็นหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตร่วมกัน จำนวน 6 คน และ 2) บุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้ให้ข้อมูลในข้อ 1 จำนวน 12 คน คัดเลือกแบบเจาะจงจากบุคคลที่เป็นหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยให้มีความคละกันของอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและสถานะทางเศรษฐกิจที่ยินดีให้ข้อมูลในการศึกษาด้วยความเต็มใจ

2. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้วิจัย สมุดจดบันทึก เครื่องบันทึกเสียงหรือแถบบันทึกเสียง แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การบันทึกเสียงจะสิ้นสุดการสัมภาษณ์เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความอิ่มตัว (Saturated data) และใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ด้วยการสังเกตการแสดงพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตตามกิจวัตรประจำวันของกลุ่มหญิงรักหญิง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะเข้าไปทำการสัมภาษณ์แบบมีการวางแผนการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้การสนทนา หรือข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีจุดมุ่งหมายระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล บรรยากาศของการสัมภาษณ์มุ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อให้การสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลไม่เป็นทางการมากเกินไป และจะเป็นธรรมชาติมากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจและให้ข้อมูลที่เป็นจริง (Rapport) ได้ชี้แจงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัยและอธิบายให้ทราบถึงความสำคัญและคุณค่าของข้อมูลที่จะได้จากผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียง การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล ด้วยการให้สิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลซักถามข้อข้องใจในการวิจัยได้อย่างเต็มที่ ทั้งด้านความพร้อมในการให้ข้อมูล โดยผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถเลื่อนนัดหรือถอนตัวจากการให้สัมภาษณ์ได้ทุกขณะ และรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล โดยหลีกเลี่ยงการใช้นามจริงโดยใช้นามสมมติในการจัดเก็บข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยจะวิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) จากการถอดเทปสัมภาษณ์ จัดกลุ่มหัวข้อต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แล้วสร้างหัวข้อย่อย และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยจะวิเคราะห์เนื้อหา จากการบันทึกการสังเกตและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี การถูกตีตราและการถูกเลือกปฏิบัติ ผลกระทบจากการถูกตีตราและเลือกปฏิบัติของการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า เนื่องจากสังคมไทยประกอบด้วยประชากรที่มีความหลากหลายในด้านลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และ ประชากร ซึ่งความคิดเห็นและมุมมองการใช้ชีวิตมีทั้งเหมือนไปในทิศทางเดียวกันและความคิดเห็นที่แตกต่างขัดแย้ง เข้าใจไม่ตรงกัน ซึ่งความแตกต่างของทัศนคติและพฤติกรรมต่าง ๆ นอกจากจะเกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสาร ในปัจจุบันแล้ว อาจเกิดจากความแตกต่างของประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การบอกเล่าของบิดามารดา ผู้ให้การเลี้ยงดู หรือเกิดจากการเติบโตในสังคมที่มีสภาพแวดล้อม สถานการณ์บ้านเมือง สังคม เศรษฐกิจ ที่ต่างกันในช่วงเวลาต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ทัศนคติและค่านิยมต่อพฤติกรรมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ดังนั้นบุคคลที่เติบโตในแต่ละยุคสมัยที่ต่างกันย่อมมีรูปแบบพฤติกรรม การรับรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันจน ทำให้เกิดทัศนคติและการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันส่งผลให้เพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงต้องถูกปกปิดไว้เนื่องจากขัดต่อ

วัฒนธรรม ค่านิยม และความเชื่อเดิม ๆ บนบรรทัดฐานของสังคมไทย ซึ่งประเด็นที่สำคัญของเพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง แบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็นหลัก คือ 1.เพศวิถีของหญิงรักหญิง 2.การตีตราและการเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่ 3.ผลกระทบจากการถูกตีตราและเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่ 4.ประสบการณ์การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง

1. เพศวิถีของหญิงรักหญิง ยุคที่สังคมมีลักษณะพหุวัฒนธรรม สมาชิกของสังคมมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติรูปแบบการใช้ชีวิต และ มีการยอมรับในความเปลี่ยนแปลงรวมทั้งความแตกต่างของกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ แต่สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือการมีตัวตนในสังคมของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีศัพท์เรียกกันทั่วไปตั้งแต่ กะเทย สาวประเภทสอง คนรักเพศเดียวกัน เพศที่สาม คนข้ามเพศ เกย์ ทอม ดี หญิงรักหญิง เป็นต้น ซึ่งทำให้เพศวิถีของหญิงรักหญิง เป็นการจงจำได้ว่าทกรรมดินได้ และเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน เป็นเรื่องส่วนตัวในสังคมไทย และเป็นสิ่งที่ยากที่คนทั่วไปจะเข้าใจถึงในแง่มุมทั้งทางด้านความปรารถนา ความรู้สึก ความพึงพอใจ ยิ่งทำให้หญิงรักหญิงต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบากในการดำเนินชีวิต รวมถึงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในแบบของตัวเองที่อาจจะต่างไปจากรักต่างเพศ ซึ่งจากผลการศึกษาประเด็นที่ 1 รายละเอียดที่พบคือ เพศวิถีของหญิงรักหญิงตามบริบทของสังคมไทย จะแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ 1) เพศวิถีของหญิงรักหญิงที่พ่อแม่ยอมรับแต่สังคมยังตีตราอยู่ 2) เพศวิถีของหญิงรักหญิงที่พ่อแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยอมรับ 3) เพศวิถีของหญิงรักหญิงที่ยังต้องปิดบังครอบครัวอยู่ จะเห็นว่าเพศวิถีของหญิงรักหญิงขึ้นอยู่กับครอบครัวในการเปิดเผยตัวตนว่าเป็นหญิงรักหญิงได้มากน้อยเพียงใด บางครอบครัวยอมรับ บางครอบครัวยังไม่ยอมรับ การแสดงออกของหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัวก็มีความแตกต่างกันระหว่างเพศวิถีที่สามารถเปิดเผยกับครอบครัวได้ กับเพศวิถีที่ยังต้องปิดบังอยู่ ซึ่งจะนำเสนอเพศวิถีของหญิงรักหญิงที่ยังต้องปิดบังครอบครัวอยู่ “พอทางบ้านรู้ว่าคบผู้หญิงด้วยกัน ทุกอย่าง โดนยึด ทั้งไอแพดทั้งโทรศัพท์ ป่าถึงชั้นเกลียดไม่ส่งให้เรียนต่อตั้งแต่ตอนเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับทางบ้าน และพอตอนโตขึ้นมากจะมีความรักกับผู้หญิงด้วยกันจึงจำเป็นต้องปิดบังคนในครอบครัว เพราะเป็นปมฝังใจที่ติดตัวมาแต่เด็ก” และเพศวิถีของหญิงรักหญิงที่ครอบครัวที่สามารถเปิดเผยได้ “เพศวิถีของสาวจะเป็นทอมก็ไม่ใช่ เพราะไม่ใช่ทอมที่แมนขนาด นั้น จะเป็นผู้หญิงก็ไม่ใช่ เพราะอยากไว้ผมสั้น ชอบผู้หญิงที่สวย ๆ ครอบครัวที่บ้านเคยเชื่อว่าถ้าแฟนไม่ว่างทำงานให้หากก็เพิ่ม” เพราะฉะนั้นการที่หญิงรักหญิงมีเพศวิถีที่ไม่ได้เหมือนกับเพศทั่วไป บางครอบครัวรับการที่ลูกสาวเป็นหญิงรักหญิงไม่ได้ เนื่องจากทัศนคติและความคิดของครอบครัวที่ว่าความเป็นหญิงรักหญิงก็เป็นแค่แฟชั่นของวัยรุ่น ณ ช่วงอายุหนึ่ง อาจจะเป็นและหายได้ในตอนโต ทำให้เกิดการปฏิเสธที่จะยอมรับในตัวหญิงรักหญิง ทำให้การใช้ชีวิตของหญิงรักหญิงบางคนอาจจะต้องปกปิดไม่ให้ครอบครัวรู้ถึงความสัมพันธ์ของตนที่มีความรักให้กับผู้หญิงด้วยกัน ซึ่งก็มีบางครอบครัวที่ยอมรับในตัวหญิงรักหญิงอย่างแท้จริงแต่การยอมรับของครอบครัวไม่ใช่เป็นจุดเดียวที่หญิงรักหญิงจะต้องผ่าน แต่การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงอย่างไรให้ผ่านแรงกดดันจากสังคมที่มีอคติต่อเรื่องเพศทางเลือก

2.การตีตราและการเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิง การตีตรานอกจากการตีตราจากครอบครัวแล้ว สื่อก็เป็นสิ่งสำคัญในการนำเสนอข่าว ที่จะทำให้ครอบครัวแต่ละครอบครัว มีความคิดที่ไม่ตรงกัน บางครอบครัวมีความคิดติดลบกับเพศทางเลือกไปเลย บางครอบครัวเปิดใจยอมรับ ไม่ว่าจะลูกจะเป็นอย่างไร ยิ่ง ณ ปัจจุบันนี้เทคโนโลยี ค่อนข้างรวดเร็วทำให้สังคมมอง หรือจับจ้อง เพศทางเลือกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การตีตราจะมีการตีตราจากสังคม การตีตราตามสื่อต่าง ๆ และการตีตราจากครอบครัว ซึ่งหญิงรักหญิงไม่ว่าจะเป็นครอบครัวที่ยอมรับแล้วก็ตามหรือครอบครัวที่ยังไม่ยอมรับ การตีตราเหล่านี้จะนำไปสู่การเลือกปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในสังคมไทยในการสมัครเข้าทำงานของกลุ่มหญิงรักหญิงอีกด้วย ซึ่งการตีตราจากสังคมที่หญิงรักหญิงโดนกระทำจากสังคม คือ “... ตอนนั้นเคยเจอกับตัวเองตอนนั้นไปไนท์คลับ เจ้าผู้ชายคนนั้นอยู่ในสภาวะมีเมามาพอสมควร กำลังมาหาเรื่องเรา เพราะเรามองแค่หน้าผู้ชายคนนั้น เป็นจังหวะที่เรามองเลือกของ ซึ่งไม่ได้มีเจตนาจะมองหน้าผู้ชาย แต่อย่างใด ซึ่งตอนนั้นเรามากับแฟนที่เป็นผู้หญิง เราเลยรีบบอกให้แฟนรีบเดิน คิดว่าเขาคงหมั่นไส้ที่เราเป็นทอม พร้อมกับพูดเสียดสีเรา และมองด้วยสายตารังเกียจ...” ยิ่งตามสื่อการพาดหัวข่าวของบทความออนไลน์ของสำนักพิมพ์หนึ่ง เป็นการโจมตีเพศ

วิถีของหญิงรักหญิง ซึ่งหญิงรักหญิงได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง กับการที่พาดหัวข่าว “ฉิ่งครองเมือง” เป็น “คำตอบ” ของ “ปรากฏการณ์ทอมดี้ครองเมือง” ทำให้เกิดทัศนคติต่อคนในสังคมที่เป็นไปทางลบต่อเพศทางเลือกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การตีตราจากครอบครัว คนในครอบครัว จากความคิดและทัศนคติจากการเสกสื่อ ทำให้เกิดเป็นการผลิตซ้ำความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดพลาด-เบี่ยงเบน-และบิดเบี้ยว ต่อเรื่องราวของหญิงรักหญิงในหลากหลายประเด็นมากขึ้น บางครอบครัวพุดคุยเพื่อให้เปลี่ยนใจ คิดใหม่ เริ่มชีวิตกับผู้ชาย “พี่สาวของเรามาคุยกับเราว่า พี่หวังดี อยากให้ได้ดี อยากให้มีอนาคตที่ดีแล้วเข้ากับที่บ้านได้ ไม่ใช่คนมีอนาคตแต่เข้ากับบ้านไม่ได้” ทำให้หญิงรักหญิงบางคนถึงขั้นหนีออกจากบ้าน หรือตัดสินใจออกมาจากบ้านมาใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกัน เพื่อความสบายใจของคนในครอบครัว และไม่ให้เกิดปัญหาครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ทำให้การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงเริ่มยากลำบากโดยการตีตราจากครอบครัวหรือการปฏิเสธจากคนในครอบครัวของตนเอง และยังสถานประกอบการที่มีอคติหรือทัศนคติที่เป็นไปในแง่ลบต่อเพศทางเลือก เช่น การเลือกปฏิบัติจากโรงงานแห่งหนึ่ง “เคยไปสมัครงานโรงงานแห่งหนึ่ง เขาไม่รับทอม เข้าทำงาน เพราะเขาบอกว่าพวกทอมก้าวร้าว ชอบสร้างปัญหา มีเรื่องตบตีกันเพราะพวกทอม” ทำให้หญิงรักหญิงบางคนคิดว่าความเป็นหญิงรักหญิงมันผิดขนาดนั้นเลยหรือ ทำให้การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงบางคนเกิดความเครียดในการใช้ชีวิตที่ดูผิดแปลกไปจากสังคม

3. ผลกระทบจากการตีตราและเลือกปฏิบัติในการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง ล้วนถูกกำกับโดยสังคมทั้งสิ้น การกีดกันกลุ่มหญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงจนกลายเป็นคนชายขอบทางเพศ ได้สร้างภาพให้คนกลุ่มนี้กลายเป็นผู้มีความผิดปกติด้านจิตใจ ไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่ได้รับการยอมรับจาก สังคม และถูกมองว่าเป็นตัวสร้างปัญหาต่อสังคม ทำให้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงต้องเผชิญกับความโดดเดี่ยว และความกดดันอย่างมากจากอคติและการเลือกปฏิบัติของสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และรัฐ ซึ่งพบว่า ผลกระทบทางด้านจิตใจของหญิงรักหญิง ต้องมีอย่างแน่นอน ซึ่งแรงกดดันจากครอบครัว การพุดตอกรู้สึกว่าการเป็นเพศทางเลือกมันผิด มีผลกระทบอย่างมากยิ่งจากปากคนในครอบครัวแล้วที่ว่า “แม่ก็จะคาดหวังว่าอยากให้มีครอบครัว ทอมมีเงินมาแต่งหรือ เขาจะแต่งกับมึงไหม “ “...ถ้าจะคบกันไปคบกันไปไกล ๆ ไม่ต้องมาคบให้เห็น...” ทำให้หญิงรักหญิงรู้สึกน้อยใจ เกิดความเครียด ถึงขั้นมองตัวเองว่าเป็นคนต่ำต้อย วิตถาร ไร้อคติ “การเป็นทอม มันผิดมากขนาดนั้นเลยหรือ ไม่มีอนาคตขนาดนั้นเชียวนะหรือ” บางคนถึงขั้นเป็นโรคซึมเศร้า เพราะรับกับแรงกดดันจากครอบครัว คนรอบข้าง สังคมไม่ไหว เพราะฉะนั้นการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงทั้งที่เกิดจากความรักของคนสองคน แต่ด้วยสังคมไม่มีการเปิดพื้นที่ให้กลุ่มหญิงรักหญิงได้มีอิสระในการใช้ชีวิตคู่อย่างจริงจัง ทำให้บางคู่ครอบครัวยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามาอยู่ด้วยกัน บางคู่ตัดสินใจออกมาอยู่ด้วยกันทั้งที่ครอบครัวยังไม่ยอมรับแต่เลือกในความรู้สึกตัวเองมากกว่าความถูกต้องของสังคม บางคู่ครอบครัวยอมรับทุกอย่างแต่สังคมยังตีตราพวกเขา ทำให้การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงเต็มไปด้วยความทุกข์มากกว่าความสุขทั้งที่เป็นความรักของคนสองคนแต่ไม่ได้อยู่บนบรรทัดฐานที่สังคมตั้งไว้ ทำให้คนในสังคม ครอบครัวบางครอบครัวมองว่ามันผิด มันแปลก มันเป็นไปได้ในการใช้ชีวิตคู่แบบนี้

4. ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงมีความคล้ายกัน ซึ่งรูปแบบการดำรงชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงนั้นมียุทธศาสตร์ที่หลากหลายที่อาจไม่ต่างไปจากคู่ต่างเพศโดยทั่วไปนัก เช่น บางคู่เช่าห้องอยู่ด้วยกัน บางคู่ซื้อบ้านร่วมกัน บางคู่อาศัยอยู่กับครอบครัวเดิมของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นต้น ความแตกต่างที่สำคัญคือการยอมรับจากครอบครัวและสังคมภายนอก ซึ่งถือเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ของหญิงรักหญิง ให้มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากคู่ต่างเพศ ซึ่งถ้าสังคมทั่วไปถือว่าเป็นครอบครัว ขณะที่คู่หญิงรักหญิง โดยส่วนใหญ่ บางคู่ก็ใช้ชีวิตตามปกติเหมือนคู่รักต่างเพศโดยทั่วไป แต่ก็มีอีกหลายคู่รักที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันแบบพ่อแม่ฝ่ายหนึ่งไม่ยอมรับ และหลายคนต้องปิดบังความสัมพันธ์ของตน เพื่อปกปิดไม่ให้ครอบครัวหรือสังคมรู้ ซึ่งถ้าไม่ได้มองการไม่ยอมรับจากครอบครัวหรือคนในสังคม การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง การแบ่งบทบาทกัน จะขึ้นอยู่กับความรัก ความเข้าใจ ความผูกพันทางใจมากกว่าเรื่องเพศที่ถูกต้องและ การแบ่งบทบาทในการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง จะมีการถอยทีถอยอาศัย ช่วยเหลือกันในทุกด้านที่พอจะช่วยกันได้ เช่น “ส่วนมากถ้าเป็นเรื่องของการเก็บเงินเราจะเป็นคนเก็บเงินให้แฟน เพราะแฟนใช้จ่ายค่อนข้างเยอะ แต่แยกกระเป๋าตังกันใช้ ตามปกติ และในการเลี้ยงสุนัข เราจะทำหน้าที่ เป็นคนตัดขน อาบน้ำให้สุนัข เพราะด้วย

ความถนัดและความชอบในการเลี้ยงสุนัขอยู่แล้ว ส่วนแฟนทำอะไรไม่เป็นก็จะแค่ให้ขนม ให้ข้าวสุนัข การทำความสะอาดทุกอย่างเราเป็นคนทำทั้งหมด ตั้งแต่กวาดห้อง ถูห้อง ชัดห้องน้ำ ชัดรองเท้า ทำกับข้าว ส่วนแฟนจะมีหน้าที่แค่เก็บของให้เป็นระเบียบ แต่ทุกอย่างก็ช่วย ๆ กันหมด” ไม่ได้มีการแบ่งบทบาทอย่างชัดเจนเหมือนเพศชายหญิงที่ผู้ชายจะเป็นผู้นำครอบครัว ส่วนผู้หญิงจะเป็นแม่บ้านแม่เรือน เพราะฉะนั้นการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงสิ่งหนึ่งที่ผูกกันของคนทั้งคู่ไว้มีเพียงอย่างเดียว คือใจของทั้งสองคน ซึ่งการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงนี้ นำไปสู่การแสดงออกความรักในที่สาธารณะของหญิงรักหญิง ทำให้การแสดงออกในที่สาธารณะเป็นไปแบบ “อยู่ที่สาธารณะจะนั่ง ๆ ไม่ได้แสดงออกอะไรมากมาย แต่พอกลับมาที่หอ ก็เล่นกันเต็มที่ “ ทำให้หญิงรักหญิงเกือบทุกคนจะต้องมีการวางตัวให้เหมาะสม รวมถึงการแสดงออกในท่าทาง กริยา ถูกกดทับด้วยการไม่ยอมรับของสังคมและบรรทัดฐานที่สังคมตั้งไว้ ว่าหญิงชายเป็นเพศที่ปกติเท่านั้น ทำให้หญิงรักหญิงขาดอิสระในการใช้ชีวิตคู่ได้อย่างเปิดเผยเหมือนเพศทั่วไป

อภิปรายผลการศึกษา

ความสัมพันธ์ที่ถูกกำหนดว่าถูกต้อง คือความสัมพันธ์ระหว่างแบร์กต่างเพศ เพียงเท่านั้น หากความสัมพันธ์ใดที่มีความแตกต่างสังคมจะมองว่าเป็นความผิดปกติ ไม่ได้รับการยอมรับ ถูกลดคุณค่าในตัวตนก่อให้เกิดการถูกเลือกปฏิบัติเสมือนว่า “เป็นอื่น” นอกจากนี้การยึดติดกับความเป็นหญิงเป็นชาย นั้นทำให้ผู้หญิงที่มีเพศวิถีหญิงรักหญิงของตนเอง นั้น อาจจะถูกปิดกั้นในเรื่องการดำรง ชีวิตของตน การศึกษา การทำงาน รวมไปถึงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งการอภิปรายผล แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. เพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง

จากการศึกษาเพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง พบว่า ความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง นี้ สังคมเป็นผู้แยกแยะความสัมพันธ์ทางเพศในรูปแบบที่ผิดธรรมชาติ ซึ่งเกิดจาก พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ อันถูกสร้างขึ้นจากกระบวนการทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้รัฐจึงเข้ามาเกี่ยวข้องในการกำกับควบคุมเรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศให้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเพศวิถีของหญิงรักหญิงในฐานะที่เป็นมนุษย์ จึงได้ถูกกลืนและกลบทับให้ปราศจากพื้นที่ส่งเสียงราวกับไม่มีตัวตน เพียงเพราะระบบความเชื่อแบร์กต่างเพศถูกมองว่าเป็นธรรมชาติและชอบธรรมเพียงรูปแบบเดียวในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ธราวรรณ, (2545) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า รัฐไทยมีแนวปฏิบัติต่อคนรักเพศเดียวกันเสมือนบุคคลที่มีความผิดปกติ ซึ่งเป็นสิ่งที่คนรักเพศเดียวกันทุกคนในสังคมไทยพบเจอในชีวิตประจำวัน ขณะที่การเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เลือกปฏิบัติต่อคนรักเพศเดียวกันเป็นประเด็นที่นักต่อสู้เพื่อสิทธิความหลากหลายทางเพศกระทำมาโดยตลอด ซึ่งหญิงรักหญิงสมัยนั้นถูกกีดกันให้กลายเป็นคนชายขอบทางเพศของหญิงรักหญิงเป็นผู้มีความผิดปกติด้านจิตใจและเป็นปัญหาสังคม ทำให้หญิงรักหญิงในประเทศไทยต้องเผชิญกับความโดดเดี่ยวและความกดดันอย่างมากจากอคติและการเลือกปฏิบัติที่สังคมทั้งในระดับครอบครัว ระดับสังคม และระดับรัฐ

2. การถูกตีตราและการเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่

จากการศึกษาการถูกตีตราและการเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิง พบว่า การที่ครอบครัวไม่ยอมรับในตัวหญิงรักหญิง ทำให้หญิงรักหญิงพร้อมเผชิญและยอมรับความคิดของคนในครอบครัว ว่าเป็นกฎเกณฑ์ธรรมชาติที่ตนต้องเผชิญและยอมรับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก็มีหญิงรักหญิงบางรายที่ตระหนักว่า ความคิดของคนในครอบครัว เป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมที่ทำให้การดำเนินชีวิตที่แตกต่างของตนต้องเผชิญกับอุปสรรค และความยากลำบากจากการที่สังคมไม่ยอมรับ แต่พวกเขาก็พร้อมยอมรับและเผชิญกับอุปสรรคเหล่านั้น ซึ่งในตัวหญิงรักหญิงทุกคน ก็รู้สึกเจ็บปวด ที่ไม่สามารถเป็นลูกที่ได้อย่างที่พ่อแม่คาดหวังได้ และการเป็นทอมในสภาพสังคมแบบนี้ กลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของทอม ตั้งแต่ความปลอดภัยในชีวิตของทอม ไม่ว่าจะเป็นการเกิดอาชญากรรม การข่มขืน การใช้กำลังกับทอม ล้วนแต่เป็นสาเหตุของบุคคลที่มีอคติกับทอมทั้งสิ้น รวมไปถึงการสมัครงาน ตามโรงงานต่าง ๆ ก็จะพิจารณาในการเข้าทำงานเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งได้มีความ สอดคล้องกับ งานของ ศุภรัตน์ รัตนมุขย์,(2553) ที่พบว่าความเป็นหญิงรักหญิงเป็นอัตลักษณ์ที่ไม่ดี เป็นการทำให้บุคคลดูเสมือนว่าเขาด้อยกว่า เพราะคุณลักษณะที่เขามีอยู่แปลกประหลาด ซึ่งการตีตราเป็น

กระบวนการซึ่งนำถึงความแตกต่าง เป็นผลทำให้แยกเราและเขาออกจากกัน ส่งผลให้บุคคลดังกล่าวสูญเสียสถานะ สิทธิอำนาจและถูกกีดกันออกจากสังคมและสอดคล้องกับแนวคิดของสนธยา พลศรี , (2540) ที่ว่า ความหมายในเชิงตราประทับ(Label) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า เป็นผู้สร้างอัตลักษณ์ตัวตนว่าเป็นสิ่งชั่วร้าย วิปริตผิดเพี้ยน จิตผิดปกติ ระบบการให้ความเชื่อ ความหมายของสังคมหญิงรักหญิง จึงถูกครอบงำและเกิดความเกรงกลัวว่า จะเป็นผู้มีพลังทัดเทียมกับสังคมที่ยอมรับความเป็นชายจริงหญิงแท้ หญิงรักหญิงจึง ถูกจัดเป็นสังคมด้านมืด ไม่มีพื้นที่สำหรับการแสดงพลังอำนาจของคนรักร่วมเพศหญิงรักหญิง จึงถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกกดขี่ ซึ่งจะออกมาในรูปแบบความรุนแรงหลายระดับทั้งทางจิตใจ ทางความคิด ทางสังคมและทางวัฒนธรรม

3. ผลกระทบจากการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่

จากการศึกษาผลกระทบจากการตีตราและการเลือกปฏิบัติ พบว่าผลกระทบทางด้านจิตใจของหญิงรักหญิง ต้องมีอย่างแน่นอน หากหญิงรักหญิงคนใดรู้สึกผิด อึดอัด เก็บกด กังวล และเสียใจก็ถือว่ามีความผิดปกติ มุมมองดังกล่าวไม่ อาจปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงที่จะพิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่ทำให้หญิงรักหญิงรู้สึกไม่ดีเช่นนั้นได้ เพราะหากพิจารณาด้วยใจเป็นธรรม และเปิดกว้างแล้วก็จะเห็นว่า การที่บุคคลใดก็ตามอาจไม่จำเป็นต้องเฉพาะเพียงผู้ที่เป็หญิงรักหญิงเท่านั้น ต้องใช้ชีวิตท่ามกลางสังคมที่มองพวกเขาว่า เป็นบุคคลต่ำต้อย วิตถาร และเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม ย่อมทำให้พวกเขาเกิดความเครียดในชีวิต โดยผู้ที่เป็หญิงรักหญิงจะมีความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความปรารถนาทางเพศของตนกับความรู้สึกถูกผิด ผนวกกับการต้องเก็บงำความรู้สึกของตนเองเอาไว้ ทั้ง ๆ ที่เรื่องเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในแทบจะทุก ๆ ด้านของชีวิตมนุษย์ ทำให้หญิงรักหญิงเก็บกดและเป็นทุกข์จากการที่สังคมรังเกียจและไม่ยอมรับการเป็นหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกัน มากกว่าการเป็นหญิงรักหญิงของตน ซึ่งได้กล่าวสอดคล้องกับ บทความวิชาการของ ยลดา เกริกก้อง สนวนยศ ,(2553) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ ว่าลักษณะของการแสดงออกทางเพศของหญิงรักหญิงที่ไม่สอดคล้องกับอวัยวะเพศสรีระ ทำให้กลุ่มหญิงรักหญิงต้องได้รับความทุกข์ทางจิตใจ ต้องทนทรมาน ต้องรู้สึกในเบื้องต้นอย่างปฏิเสธไม่ได้ที่ต้องตกอยู่ในร่างกายที่ไม่ควรจะเป็นของตนเอง ส่งผลให้ผู้ที่เกิดมาผิดปกติได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติของครอบครัวในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเช่นการถูกขับออกจากครอบครัว การตัดสินใจหนีออกจากบ้าน การปิดบังครอบครัว นอกจากนี้ ในบริบทของสังคมไทย ยังพบว่าหญิงรักหญิงมีความลำบากภายในจิตใจเกี่ยวกับการแสดงตัวตนที่แท้จริงให้แก่ครอบครัวรับรู้ เพราะเกรงว่าเมื่อบิดามารดาทราบแล้วจะเสียใจ ซึ่งผลกระทบจากครอบครัวจะมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับสภาพวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ผู้ที่ทำหน้าที่ในการดูแลครอบครัว คือบิดาและมารดา จะคอยควบคุมพฤติกรรมของคนในครอบครัวให้เป็นไปตามกรอบของสังคม

สรุปผลการศึกษา

ความสัมพันธ์ที่ถูกกำหนดว่าถูกต้อง คือความสัมพันธ์ระหว่างแบบรักต่างเพศ เพียงเท่านั้น หากความสัมพันธ์ที่มีความแตกต่างสังคมจะมองว่าเป็นความผิดปกติ ไม่ได้รับการยอมรับ ถูกลดคุณค่าในตัวตนก่อให้เกิดการถูกเลือกปฏิบัติเสมือนว่า “เป็นอื่น” นอกจากนี้การยึดติดกับความเป็หญิงเป็นชาย นั้นทำให้ผู้หญิงที่มีเพศวิถีหญิงรักหญิงของตนเอง นั้น อาจจะถูกปิดกั้นในเรื่องการดำรงชีวิตของตน การศึกษา การทำงาน รวมไปถึงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. เพศวิถีและการใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง

จากการศึกษาพบว่า เพศวิถีของหญิงรักหญิงส่วนใหญ่มีการตระหนักรู้ในเพศวิถีของตนเอง อาจจะเป็นการแสดงออกโดยการชอบเล่นของเล่นผู้ชาย การไม่ชอบใส่กระโปรง การมองผู้หญิงด้วยกันแล้วรู้สึกชอบ อย่างชัดเจนในช่วงตั้งแต่เด็ก - อายุ 15 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยแห่งการเจริญเติบโตและค้นหาตัวเอง มีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางเพศของตนเองผ่านการดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีแต่ผู้ชาย ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบหรือแสดงกริยาท่าทางที่เหมือนผู้ชายออกมาไม่รู้ตัว ทั้งที่จริงมีเพศสภาพตัวเองเป็นผู้หญิง หรือแม้แต่การมีปมที่เกี่ยวกับคนในครอบครัว หรือคนรอบข้างที่เป็นผู้ชาย ทำให้เกิดการสั่นไหวทางเพศวิถีเพียงเพราะต้องการ หลีกหนีสถานะที่สูงต่ำที่แตกต่างกันระหว่างเพศ การใช้กำลังข่มขู่ การขึ้นใจเป็นต้น ทำให้หญิงรักหญิงมีความปรารถนา ความผูกพัน อารมณ์ความเสน่ห่ ความพึงพอใจ

กับผู้หญิงด้วยกันเอง ซึ่งเพศวิถีของหญิงรักหญิงเป็นเรื่องที่มากกว่าเรื่องของการกิน นอน และสืบพันธุ์ เท่านั้น แต่เป็นเรื่องของความปรารถนาทั้งที่เป็นความชอบธรรมทางสังคมแต่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งในแต่ละสังคมวัฒนธรรมจะเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นมา โดยกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์หญิงรักชาย หรือรักต่างเพศว่าเป็นรูปแบบที่ถูกต้องและสังคมยอมรับเท่านั้น ซึ่งความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มหญิงรักหญิง นี้ สังคมเป็นผู้แยกแยะความสัมพันธ์ทางเพศในรูปแบบที่ผิดธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ อันถูกสร้างขึ้นจากกระบวนการทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเพศวิถีของหญิงรักหญิงในฐานะที่เป็นมนุษย์ จึงได้ถูกกลืนและกลบทับราวกับไม่มีตัวตน เพียงเพราะระบบความเชื่อแบบรักต่างเพศถูกมองว่าเป็นธรรมชาติและชอบธรรมเพียงรูปแบบเดียวในสังคม ทำให้เพศวิถีของหญิงรักหญิงไม่ได้รับการยอมรับจาก คนในครอบครัวบางครอบครัว หรือคนรอบข้างที่ยังมีความเชื่อเดิม ๆ อยู่อีกมากมาย ซึ่งคนกลุ่มนี้ไม่ได้มองที่จิตใจของคนสองคน แต่มองที่ความถูกต้องของสังคมเป็นหลัก

2. การถูกตีตราและการเลือกปฏิบัติของหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่

จากการศึกษาพบว่า พ่อแม่หรือครอบครัวบางครอบครัว มักจะคิดว่าเป็นความบกพร่องหรือความผิดพลาดของตนเองในการเลี้ยงดูลูกที่ไม่ดีพอ หรือเป็นที่พ่อแม่ยึดติด ยึดมั่นอยู่กับชื่อเสียงหน้าตาของตนเองและครอบครัว เพราะเกิดจากความไม่สมหวังของพ่อแม่ในตัวลูกสาว และการที่เป็นลูกสาวที่ว่าเป็นความหวังของครอบครัวในการแต่งงาน มีลูกเอาไว้มองพ่อแม่ภูมิใจที่เป็นลูกสาวอยู่ฐานะของความเป็นแม่คนแล้ว ซึ่งในตัวลูกนั้นก็ไม่ได้ต่างกันก็รู้สึกเจ็บปวด ที่ไม่สามารถเป็นลูกที่ดื้ออย่างที่พ่อแม่คาดหวังได้ ซึ่งการที่ครอบครัวไม่ยอมรับในตัวหญิงรักหญิง ทำให้หญิงรักหญิงพร้อมเผชิญและยอมรับความคิดของคนในครอบครัวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเผชิญกับอุปสรรคเหล่านั้นด้วยการเป็นคนดี ทำสิ่งที่ตัวเองพอที่จะทำได้ ณ ตอนนั้นให้ดีที่สุด เพื่อพิสูจน์ให้ครอบครัวและสังคมเห็นว่าหญิงรักหญิงมีคุณค่าในสังคมไทย ซึ่งนอกจากหญิงรักหญิงจะต้องถูกตีตราทางครอบครัว แล้ว การเป็นทอมในสภาพสังคมที่ยึดมั่นต่อความเป็นหญิงและความ เป็นชายมาก อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของทอมได้ เช่นข้อจำกัดในการสมัครงาน ความปลอดภัยในชีวิต และการที่ทอมได้งานมา จะเป็นงานที่ต้องใช้แรงเป็นส่วนมาก และไม่คอยได้รับโอกาสในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือเงินเดือน เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนคนอื่น ๆ ที่เป็นหญิง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้หญิงที่มีลักษณะเป็นทอมอาจกลายเป็นเป้าของความรุนแรงจากบุคคลที่มีอคติต่อหญิงรักหญิงได้ง่ายกว่าหญิงรักหญิงที่ไม่แสดงออกอีกด้วย

3. ผลกระทบจากการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่

ผลกระทบจากการตีตราและเลือกปฏิบัติ ล้วนถูกกำกับโดยสังคมทั้งสิ้น การกีดกันกลุ่มหญิงรักหญิง ได้สร้างภาพให้คนกลุ่มนี้กลายเป็นผู้มีความผิดปกติด้านจิตใจ ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และถูกมองว่าเป็นตัวสร้างปัญหาต่อสังคม ทำให้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงต้องเผชิญกับความโดดเดี่ยว และความกดดันอย่างมากจากอคติและการเลือกปฏิบัติของสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และรัฐ ซึ่งผลกระทบทางด้านจิตใจของหญิงรักหญิงต้องมียังแน่นอน หากหญิงรักหญิงคนใดรู้สึกผิด อึดอัด เกือบกต กังวล และเสียใจก็ถือว่ามี ความผิดปกติ มุมมองดังกล่าวไม่อาจปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงที่จะพิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่ทำให้หญิงรักหญิงรู้สึกไม่ดีเช่นนั้นได้ เพราะหากพิจารณาด้วยใจเป็นธรรม และเปิดกว้างแล้วก็จะเห็นว่า การที่บุคคลใดก็ตามอาจไม่จำเป็นต้องเฉพาะเพียงผู้ที่เป็นหญิงรักหญิงเท่านั้น ต้องใช้ชีวิตท่ามกลางสังคมที่มองพวกเขาว่า เป็นบุคคลต่ำต้อย วิตถาร และเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม ย่อมทำให้พวกเขาเกิดความเครียดในชีวิต โดยผู้ที่เป็นหญิงรักหญิงจะมีความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความปรารถนาทางเพศของตนกับความ รู้สึกถูกผิด ผนวกกับการต้องเก็บงำความรู้สึกของตนเองเอาไว้ ทั้ง ๆ ที่เรื่องเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในแทบจะทุก ๆ ด้านของชีวิตมนุษย์ ทำให้หญิงรักหญิงเกือบกตและเป็นทุกข์จากการที่สังคมรังเกียจและไม่ยอมรับการเป็นหญิงรักหญิงที่ใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกัน มากกว่าการเป็นหญิงรักหญิงของตน และเห็นว่าความรู้สึกเกือบกต อึดอัด และเป็นทุกข์อันสืบเนื่องมาจากการเป็นหญิงรักหญิงนี้จะไม่เกิดขึ้น หากผู้ที่เป็นหญิงรักหญิงอยู่ในสังคมที่ให้การยอมรับ ประเด็นผิดปกติหรือไม่ผิดปกติในการพิจารณาหญิงรักหญิงจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงการตีตราของสังคมหรือตราประทับของสังคมที่มีผลกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึก และการดำเนินชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงไปได้เลย ซึ่งผลกระทบจากการตีตราและการเลือกปฏิบัตินำไปสู่ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตคู่ที่มีความคล้ายกัน

4. ประสบการณ์การใช้ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง

อิทธิพลความคาดหวัง และค่านิยมของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและทัศนคติเรื่องเพศของผู้หญิงได้สะท้อนออกมาจากการที่ผู้หญิงให้ความสำคัญกับความรัก ความผูกพัน และการตอบสนองทางอารมณ์ ความรู้สึกในการดำรงคู่ความสัมพันธ์มากกว่าเรื่องเพศ ทำให้เมื่อผู้หญิงสองคนมาใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกัน ทั้งคู่จึงเน้นความผูกพันทางใจ ความเข้าใจ ความละเอียดอ่อนที่ผู้หญิงมีมากกว่าผู้ชาย เป็นรากฐานของความสัมพันธ์ที่สำคัญ แต่ในความคิดเห็นและความเข้าใจของสังคมไทย นักวิชาการบางคน ผู้ที่เกี่ยวข้องในสังคมไทย หรือแม้กระทั่งครอบครัวบางครอบครัว ยังมีทัศนคติที่ขัดแย้งและไม่ยอมรับในเพศวิถีของหญิงรักหญิง ทำให้หญิงรักหญิงบางคนจะต้องปิดบังครอบครัว และมีปัญหาเกี่ยวกับทางบ้าน ซึ่งทำให้การยอมรับของครอบครัวและสังคม เป็นไปได้ยาก สังคมไทยไม่ได้มองว่าพวกเขาเป็นพวกที่ปกติตั้งแต่แรก กลับมองยังมีการแสดงภาพเชิงลบตามสื่อ ตามละคร เช่น เป็นตัวตลก มองว่าทอมมีกิริยาท่าทางในลักษณะคลั่งไคล้ในราคะ ทำให้การยอมรับของครอบครัว หรือแม้กระทั่งสังคมก็ยากที่จะยอมรับกลุ่มหญิงรักหญิง เหล่านี้

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ธรวารณ. (2545). รัฐไทยกับชีวิตคู่แบบเพศวิถีนอกขนบ. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559 จาก <http://www2.ipsr.mahidol.ac.th/>
- พิษณุ อภิสมการโยธิน.(2559).เรื่องเพศกับการแพทย์: อนามัยการเจริญพันธุ์ในมิติของสังคมวิทยา . กรุงเทพฯ: ทริปป็ล เอ็ดดูเคชั่น .
- ยลดา เกริกก้อง สวนยศ.(22 กุมภาพันธ์ 2553). สตรีข้ามเพศเป็นคำที่ไม่มีจริง จริงหรือไม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2559.จาก <http://www.tf101.com/exchangeview...>
- วัจนา เบี้ยวบังเกิด .(2551). เรื่องเล่าจากประสบการณ์...การก้าวพ้นความรุนแรงในครอบครัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาสตรีศึกษา
- ศุภรัตน์ รัตนมุขย์.(ผู้บรรยาย).(8 เมษายน 2553).Stigma& Stigma Reduction.ในคู่มือการจัดการอบรม Stigma reduction (หน้า 18-23).กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อินทรชัย พาณิชกุล. (2 กรกฎาคม 2558).แต่งงานถูกกฎหมาย ผันใหญ่ของชาวสีรุ้ง. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2559 จาก <http://www.posttoday.com/analysis/report/373912>
- Jackson,P.A., &Cook, N.M. (1999). Gender & Sexualities in Modern Thailand. Chang Mai: Silkworm Books.